

Het panorama van Lus-la-Croix-Haute (Drome, Fr.)

In het artikel "De ondergrens van het Krijt" werd een blik gegund in de wereld van de Stratigrafie en zijn beoefenaars. Ook in "Fossielen zoeken aan een Franse falaise" waren Krijt afzettingen het onderwerp. De achterplaat van deze Gea geeft weer een heel andere kijk op lagen uit de Krijt-periode; hier staan ze voor de verandering eens recht overeind.

De afgebeelde gesteentelagen zijn van Onder-Krijt ouderdom; ze zijn tot een reusachtige syncline geplooid en erosie en verwerking hebben van dit plooidal een perfecte U gemaakt. Dit beroemde fenomeen is te vinden op de grens van de departementen Drôme en Hautes-Alpes, ten oosten van de N 75 (de hoofdweg tussen Grenoble en Sisteron) voorbij de Col-de-la-Croix-Haute, ter hoogte van Lus-la-Croix-Haute, 23 km ten N van Aspres-sur-Buëch.

De syncline is al bij Lus te zien, maar een mooier gezicht erop heb je als je vanuit dit dorp de weg naar La Jarjatte neemt. Ongeveer bij dit gehucht, nu een ski-oord in opkomst, is de situatie als op afb. 1, al wordt het uitzicht wel door veel bomen versnipperd. (Bij een driehoekig bord langs de weg met "Via ferrata" heb je een goede plek voor een foto, vooral bij namiddaglicht.) Je kunt ook langs La Jarjatte de ski-weg omhoog nemen, dan kom je er met de auto het dichtst bij. Een voetpad gaat verder omhoog, naar de Col des Aiguilles.

Deze Col des Aiguilles is het hart van de syncline die tijdens een plooiing in het Turoon (zie tabel I) werd gevormd. De col zelf is uitgediept in Aptien-Albien mergels en wordt in het noorden en zuiden omlijst door de twee verticale flanken van de plooi. De harde gesteenten van deze flanken bestaan uit massieve Urgoonkalken (Barremien-Aptien).

Na de plooiing in het Turoon volgde een tijd van erosie. Daarna werden in het Senoon weer nieuwe mariene afzettingen

gedeponeerd. Resten van deze, nog ongeveer horizontaal liggende kalklagen, vormen nu de toppen van de twee pieken. Dit Senoon, licht van kleur, is in het berggebied rondom La Jarjatte op veel plaatsen op de toppen terug te vinden.

Het Dauphiné-gebied tussen Grenoble, Aspres-sur-Buëch en Gap is bijzonder mooi en rijk aan geologische hoogstandjes. Bij Lus-la-Croix-Haute en La Jarjatte zit je er middenin!

Boven-Krijt	Senoon	Maastrichtien
		Campanien
		Santonien
		Coniacien
Onder-Krijt		Turoon
		Senoon
	Neocoom	Albien
		Aptien
		Barremien
		Hauterivien
		Valanginien
		Berriasien

Tabel I. De etages van het Krijt

Literatuur

Alpes du Dauphiné, J. Debelmas, uit de serie Guides Géologiques Régionaux, uitg. Masson, Parijs, 1983.

Joke Stemvers

Afb. 1. De Aiguilles de Lus ('Naalden van Lus'), gezien vanaf La Jarjatte, met ingetekende plooiassen. Naar J. Debelmas, Alpes du Dauphiné, 1983. (zie ook cover achterzijde).